

На основу члана 252. тачка 11. а у вези са чланом 178. ст. 1. и 2. и чланом 179. тачка 4. Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 6/06), министар комуникација и транспорта, у сарадњи са органом надлежним за образовање, доноси

ПРАВИЛНИК

О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ЗА ДОБИЈАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Овим правилником прописују се услови и начин добијања лиценце за предавача теоретске наставе, испитивача из теоретског дијела испита, испитивача из управљања моторним возилом, врсте и изглед лиценце, поступак и начин издавања и одузимања лиценце и начин вођења евиденције о издатим лиценцама.

II - УСЛОВИ ДОБИЈАЊА ЛИЦЕНЦЕ

Члан 2. (Лиценца предавача теоретске наставе)

Право оспособљавања и полагања испита за добијање лиценце предавача теоретске наставе има дипломирани инжењер саобраћаја, друмски смјер, који има возачку дозволу и најмање три године искуства на пословима безбједности друмског саобраћаја.

Члан 3. (Лиценца испитивача из теоретског дијела испита)

Право оспособљавања и полагања испита за добијање лиценце испитивача теоретског дијела испита има:

а) дипломирани инжењер саобраћаја, друмски смјер, који има возачку дозволу "В" категорије и три године искуства на пословима друмског саобраћаја или лице које има високу стручну спрему и три године искуства на пословима возача-инструктора вожње моторних возила;

б) инжењер саобраћаја, друмски смјер, и пет година искуства на пословима возача-инструктора вожње моторних возила.

Члан 4. (Лиценца испитивача из управљања моторним возилом)

Право оспособљавања и полагања испита за добијање лиценце испитивача из управљања моторним возилом има:

а) дипломирани инжењер саобраћаја, друмски смјер, дипломирани правник, дипломирани инжењер машинства и лице које има VII степен стручне спреме, наставно-педагошке струке, који имају најмање једну годину искуства на пословима возача-инструктора вожње моторних возила;

б) инжењер саобраћаја, друмски смјер, или лице које има VI степен стручне спреме наставно-педагошког смјера и који имају најмање три године искуства на пословима возача-инструктора вожње моторних возила;

с) лице које има V степен стручне спреме, друмски смјер и пет година искуства на пословима возача-инструктора вожње моторних возила;

д) лице које има IV степен стручне спреме, друмски смјер и шест година искуства на пословима возача-инструктора вожње моторних возила.

III - ПОСТУПАК ДОБИЈАЊА ЛИЦЕНЦЕ

Члан 5. (План и програм)

Поступак добијања лиценце за предавача теоретске наставе, испитивача теоретског дијела испита и испитивача из управљања моторним возилом спроводи се по јединственом плану и програму за подручје Босне и Херцеговине.

Члан 6. (Пријава)

(1) Пријава за добијање лиценце из члана 5. овог правилника подноси се органу ентитета, кантона и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине надлежном за образовање (у даљем тексту: орган надлежан за образовање).

(2) Пријава се подноси на обрасцу који је прилог број 1 и чини саставни дио овог правилника.

(3) Уз пријаву се прилаже:

а) доказ о испуњавању услова у погледу стручне спреме прописане овим правилником,

б) овјерена фотокопија личне карте,

с) овјерена фотокопија возачке дозволе,

д) овјерена фотокопија дозволе возача-инструктора,

е) доказ о траженом искуству на пословима возача-инструктора вожње моторних возила,

ф) увјерење да није изречена мјера безбједности или заштитна мјера забране управљања моторним возилом и

г) доказ о уплати трошкова за добијање лиценце.

Члан 7. (Припремна настава)

(1) Припрему за добијање лиценце предавача теоретске наставе, испитивача теоретског дијела испита и испитивача из управљања моторним возилом обавља орган надлежан за образовање извођењем наставе, и то:

а) 10 часова за добијање лиценце за испитивача теоретског дијела испита;

б) 10 часова за добијање лиценце за испитивача из управљања моторним возилом;

с) 10 часова за добијање лиценце предавача теоретске наставе.

(2) Након завршетка припремне наставе, орган из става 1. издаје потврду на обрасцу, који је прилог број 2 и чини саставни дио овог правилника.

Члан 8. (Извођење припремне наставе)

(1) Извођење припремне наставе обавља се по плану и програму који обухвата:

а) познавање прописа о безбједности саобраћаја на путевима,

б) познавање моторних и прикључних возила,

с) возњу у улози испитивача,

д) педагогију и

е) саобраћајну психологију.

(2) План и програм из члана 5. овог правилника је прилог број 3 и чини саставни дио овог правилника.

Члан 9. (Накнада трошкова)

Висину накнаде трошкова припремне наставе, полагања испита за добијање лиценце и испитне комисије утврђује орган надлежан за образовање.

IV - ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА

Члан 10. (Испитна комисија)

(1) Испит за добијање лиценце полаже се пред комисијом коју именује орган надлежан за образовање, у мјесту полагања испита.

(2) Комисију чине председник и по два испитивача за сваку поједину област из Програма полагања испита.

Члан 11. (Стручност чланова комисије)

(1) За председника комисије именује се дипломирани инжењер саобраћаја, друмски смјер, дипломирани правник или лице са високом стручном спремом наставно-педагошке струке, који имају возачку дозволу и три године искуства у области образовања у саобраћају.

(2) За испитивача из теоретског дијела испита се именује лице које има лиценцу предавача теоретске наставе или лице које има лиценцу испитивача теоретске наставе.

(3) За испитивача из саобраћајне психологије именује се дипломирани психолог који има возачку дозволу најмање три године.

(4) За испитивача из педагогије именује се дипломирани педагог или андрагог који има возачку дозволу најмање три године, а за испитивача из практичног дијела педагогије именује се лице које има лиценцу испитивача из управљања моторним возилом.

(5) За испитивача из познавања моторних возила, уређаја и опреме, именује се дипломирани инжењер саобраћаја, друмски смјер, дипломирани инжењер машинства, смјер мотори и моторна возила.

(6) За испитивача из управљања моторним возилом именује се лице које има лиценцу испитивача из управљања моторним возилом.

Члан 12.

(Одржавање испита)

(1) Испит се одржава у зависности од заинтересованости кандидата.

(2) О мјесту и времену одржавања испита орган надлежан за образовање обавјештава заинтересоване кандидате, најмање 30 дана прије дана одржавања испита.

Члан 13.

(Садржај тестова)

(1) Тестови за полагање испита садрже питања са једним или више тачних одговора.

(2) Тестове за полагање испита припрема и издаје орган ентитета, кантона и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине надлежан за образовање, у складу са Програмом из овог правилника и јединствени су за цијело подручје Босне и Херцеговине.

Члан 14.

(Предавач теоретске наставе)

(1) Кандидат који има дозволу возача-инструктора за добијање лиценце за предавача теоретске наставе полаже познавање прописа о безбједности саобраћаја на путевима.

(2) Кандидат који нема дозволу возача инструктора за добијање лиценце за предавача теоретске наставе полаже познавање прописа о безбједности саобраћаја на путевима и педагогију.

Члан 15.

(Испитивач теоретског дијела испита)

(1) Кандидат за добијање лиценце за испитивача теоретског дијела испита, ако има дозволу за возача-инструктора, полаже испит из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима.

(2) Кандидат за добијање лиценце за испитивача теоретског дијела испита, који нема дозволу возача инструктора, полаже познавање прописа о безбједности саобраћаја на путевима, познавање моторних и прикључних возила, педагогију и саобраћајну психологију.

Члан 16.

(Испитивач из управљања моторним возилом)

(1) Кандидат за добијање лиценце за испитивача из управљања моторним возилом полаже познавање прописа о безбједности саобраћаја и педагошку вожњу из практичног дијела педагогије.

(2) Кандидат који је дипломирани инжењер саобраћаја, друмски смјер, не полаже испит из познавања моторних и прикључних возила ни испит из саобраћајне психологије.

(3) Кандидат који је дипломирани инжењер машинства, смјер мотори и моторна возила, не полаже испит из познавања моторних и прикључних возила.

(4) Кандидат који има VII степен стручне спреме васпитно-образовног смјера не полаже испит из педагогије.

Члан 17.

(Начин полагања испита)

(1) Испит за добијање лиценце за предавача теоретске наставе полаже се писмено рјешавањем теста, који садржи 90 питања и траје максимално 90 минута, односно усмено из области наведене у члану 14. овог правилника.

(2) Испит за добијање лиценце испитивача теоретског дијела испита полаже се писмено рјешавањем теста, који садржи 70 питања и траје максимално 70 минута, односно усмено из области наведене у члану 15. Правилника.

(3) Испит за добијање лиценце испитивача из управљања моторним возилом полаже се писмено рјешавањем теста, који садржи 70 питања и траје максимално 70 минута, односно усмено из области наведене у члану 16. Правилника.

(4) Испит за добијање лиценце испитивача из управљања моторним возилом полаже се и практично и обухвата педагошку вожњу (оцјењивање кандидата), која траје најмање 25 минута.

(5) Лице које полаже испит дужно је за потребе испита обезбједити возило "B" категорије технички исправно, чисто и прописно опремљено возило.

(6) Приликом полагања испита из управљања моторним возилом, односно вожње у улози испитивача кандидат је дужан пратити, провјеравати и оцјењивати вожњу другог лица-испитивача из управљања моторним возилом.

Члан 18.

(Оцјењивање)

(1) Кандидат се оцјењује на основу:

a) објективне процјене самосталне, безбједне и правилне вожње кандидата;

b) оцјене вожње и нивоа оспособљености;

c) садржаја и квалитета усмених упутстава током вођења испита;

d) способности процјене самосталности безбједне и правилне вожње кандидата;

e) правилне процјене, доношења одлука, ставова и познавања правила у саобраћају;

f) усменог образложења начина вожње и давање одговарајућих инструкција;

g) закључака о знању, вјештини и понашању кандидата за безбједно учествовање у саобраћају, и сл.

(2) Код испита који се састоји из писменог и усменог дијела, право полагања усменог дијела има кандидат који постигне најмање 90% од укупног броја могућих бодова на писменом дијелу испита.

(3) Кандидату који не положи испит саопштавају се грешке које је направио приликом полагања.

Члан 19.

(Ток испита)

(1) Комисија, односно испитивач обавезни су, прије почетка испита, дати детаљно упутство о начину рјешавања тестова и другим условима испита.

(2) За вријеме испита кандидат не може на тестовном листићу вршити било какве исправке.

(3) У случају потребе, на захтјев кандидата може се дати нови тестовни листић, што се записнички констатује и улаже у документацију кандидата.

(4) Осим теста и тестовног листића, кандидат на столу може имати само средство за писање и наочаре.

Члан 20.

(Неполагање испита)

(1) Кандидат који из оправданих разлога није у могућности приступити заказаном испиту дужан је одјавити испит најкасније 24 часа од заказног термина полагања, у супротном, сматраће се да испит није положио.

(2) Кандидат који се у току испита служи недозвољеним средствима биће удаљен са испита и сматраће се да испит није положио.

(3) Уколико кандидат одустане од већ започетог полагања испита, сматраће се да испит није положио.

Члан 21.

(Грешке на испиту из управљања моторним возилом)

(1) На испиту из управљања моторним возилом испитивач је дужан евидентирати елиминационе грешке кандидата и грешке које се кумулирају.

(2) Елиминационе грешке су грешке које представљају:

а) изазивање непосредне опасности у вожњи због које је други учесник у саобраћају приморан предузети неку од избјегавајућих радњи возилом;

б) поступци супротни саобраћајним правилима и саобраћајној сигнализацији;

с) излазак возилом изван габарита саобраћајнице;

д) погрешна употреба команди возила у покрету ако је изазвало непосредну опасност;

е) неуспјешно извођење покретања возила на путу са усноном од 8% до 16%;

ф) неуспјешно извођење паркирања возила на паркинг простору или површини на дијелу коловоза.

(3) У грешке које се кумулирају спадају сва одступања од правилних поступака и извођења појединих радњи управљања моторним возилом у саобраћају утврђених Законом о основама безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини, овим правилником, те програмом испита управљања моторним возилом.

Члан 22.

(Оцјена испита)

(1) Знање кандидата оцјењује се са: "положио" или: "није положио".

(2) Кандидат који не задовољи на теоретском дијелу испита из познавања прописа о безбједности саобраћаја не може наставити полагање испита из осталих области.

(3) Уколико се утврди да је кандидат положио испит на основу лажне исправе или на основу неистинитих навода из пријаве, положени испит ће се поништити и, евентуално, издата лиценца одузети.

Члан 23.

(Записник)

(1) О полагању испита води се записник који садржи име и презиме кандидата, име и презиме чланова комисије, датум и мјесто полагања испита, број теста, податке о грешкама које је кандидат направио, оцјену испита.

(2) Записник потписују предсједник и чланови комисије, односно испитивач који је учествовао на испиту.

Члан 24.

(Поновно полагање испита)

(1) Кандидат који не положи испит има право поновног полагања, у року који одреди орган надлежан за образовање.

(2) Кандидат који из три покушаја не положи испит за добијање лиценце има право приступити поновном полагању испита, годину дана након посљедњег неуспјешног полагања.

Члан 25.

(Приговори и жалбе)

(1) Кандидат који није задовољан на испиту има право приговора у року од три дана од дана саопштавања оцјене испита.

(2) О приговору одлучује комисија за полагање испита у року од три дана од дана пријема приговора.

(3) Против одлуке комисије кандидат има право жалбе органу надлежном за образовање, у року од осам дана.

(4) У случају основаности жалбе, испит се полаже пред комисијом од два испитивача.

V - ИЗДАВАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ

Члан 26.

(Орган надлежан за издавање)

Кандидату који положи испит за предавача теоретске наставе, испитивача теоретског дијела испита или испитивача из управљања моторним возилом орган надлежан за образовање издаје увјерење о положеном испиту на обрасцу који је прилог број 4 и чини саставни дио овог правилника, а затим одговарајућу лиценцу.

Члан 27.

(Значење и трајање лиценце)

(1) Лице које добије лиценцу за предавача теоретске наставе добија и лиценцу за испитивача теоретског дијела испита, а ако има дозволу возача инструктора вожње и најмање једну годину искуства на пословима обучавања кандидата за возаче, добија и лиценцу испитивача из управљања моторним возилом.

(2) Лиценца испитивача из управљања моторним возилом важи за оне категорије које кандидат посједује као возач-инструктор.

(3) Лиценце се издају на период важности од пет година, с правом продужења важности.

VI - ИЗГЛЕД ЛИЦЕНЦЕ

Члан 28.

(Садржај)

(1) Лиценца на предњој страни садржи:

а) утиснут грб Босне и Херцеговине,

б) назив ентитета у којем се издаје,

с) назив органа који је издаје,

д) назив: "ЛИЦЕНЦА",

е) редни број под којим је издата,

ф) име и презиме, број личне карте и ЈМБ имаоца,

г) фотографију имаоца.

(2) На полеђини лиценца садржи:

а) назнаку врсте лиценце,

б) датум издавања,

с) рок важења,

д) печат и потпис овлашћеног лица.

(3) Текст лиценце исписан је на једном од службених језика у Босни и Херцеговини (српском, бошњачком, хрватском).

Члан 29.

(Врста и боја лиценце)

Лиценце имају димензије 85x55мм и разврстане су по врсти и боји како слиједи:

а) лиценца за предавача теоретске наставе, испитивача теоретског дијела испита и за испитивача из управљања моторним возилом је црвене боје и приказана је на обрасцу прилог број 5 и чини саставни дио овог правилника;

б) лиценца предавача теоретског дијела испита је плаве боје и приказана је на обрасцу прилог број 6 и чини саставни дио овог правилника;

с) лиценца испитивача теоретског дијела испита је зелене боје и приказана је на обрасцу прилог број 7 и чини саставни дио овог правилника;

d) лиценца испитивача из управљања моторним возилом је жуте боје и приказана је на обрасцу прилог број 8 и чини саставни дио овог правилника.

Члан 30.

(Одузимање лиценце)

Орган из члана 26. овог правилника одузеће лиценцу ако има лац лиценце послове за које је лиценциран обавља на начин противно одредбама Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини, овог правилника те ако му је изречена заштитна мјера забране управљања моторним возилом, за вријеме трајања изречене мјере.

VII - РЕГИСТАР ИЗДАТИХ ЛИЦЕНЦИ

Члан 31.

(Евиденција издатих лиценци)

(1) За сваку врсту издате лиценце орган надлежан за образовање води регистар.

(2) Регистар из претходног става садржи редни број лиценце, презиме и име и име једног родитеља имаоца, адресу становања, датум и мјесто рођења, датум полагања испита, врсту и број издате лиценце, датум издавања и одузимања лиценце.

(3) Регистар се закључују на крају сваке календарске године и чува се као документ трајне вриједности.

(4) Регистар се води на обрасцу прилог број 9 и чини саставни дио овог правилника.

VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 32.

У циљу организовања и спровођења испита за добијање лиценци за предавача теоретске наставе, испитивача из теоретског дијела испита и испитивача из управљања моторним возилом, на начин утврђен овим правилником, орган надлежан за образовање може лицу које испуњава услове у погледу стручне спреме утврђене овим правилником за поједине лиценце издати одговарајућу лиценцу.

Члан 33.

(Лиценце других држава)

Лица која имају лиценце издате у другим државама могу добити лиценцу Босне и Херцеговине, под условом полагања испита из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима према програму из овог правилника.

Члан 34.

(Ступање на снагу)

(1) Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

(2) Овај правилник се објављује и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине.

Број: 01-02-2-328-8/07
2. фебруара 2007. године
Сарајево

Министар,
Др **Бранко Докић**, с.р.

Прилог број 1

ПРИЈАВА

За полагање испита за добијање Лиценце:

- ? Предавач теоретске наставе
? Испитивач теоретског дијела испита
? Испитивач из управљања моторним возилом

(орган надлежан за образовање)

Молим да ми се одобри полагање испита. О себи дајем сљедеће податке:

1.	Име и презиме	
2.	Име једног родитеља	
3.	Датум, мјесто рођења и ЈМБ	
4.	Држављанство	
5.	Занимање	
6.	Адреса становања	
7.	За коју врсту Лиценце полаже испит	
8.	Начин припремања испита за полагање	
9.	Да ли је за исту Лиценцу већ полагао испит, колико пута.	
10.	Да ли посједује возачку дозволу, за коју категорију возила, када је и под којим бројем издата	
11.	Да ли је подн оснопу пријаве изречена мјера забране издавања, односно одузимања возачке дозволе, ако јест од кога и за које вријеме	

Редни број регистра: _____

Уз пријаву прилажем документацију прописану правилником, и то:

1.
2.
3.
4.
5.

У год.

Подносилац пријаве

На основу пријаве и докумената приложених, одобрава се кандидату
полагање испита за добијање лиценце

Полагање испита одржаће се дана године у мјесту са
почетком у часова.

У год.

Потпис овлашћеног лица

СЛУЖБЕНЕ ЗАБИЉЕШКЕ:

ЗАПИСНИК О ПОЛАГАЊУ ИСПИТА ЗА ДОБИЈАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ

Име и презиме кандидата
Дан, мјесец и година полагања испита

I ПРОПИСИ О БЕЗБЈЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА (писмено и усмено)

Испитна комисија:

1. Испитивач
 2. Испитивач
- Број теста, број негативних одговора....., бодова

Оцјена

Питања за усмени дио испита:

1.
2.
3.
4.

Оцјена

1. Испитивач.....

2. Испитивач.....

II ПОЗНАВАЊЕ МОТОРНИХ И ПРИКЉУЧНИХ ВОЗИЛА (усмено)

Испитна комисија

1. Испитивач
2. Испитивач

Питања на испиту:

1.
2.
3.

Оцјена

1. Испитивач.....

2. Испитивач.....

III САОБРАЋАЈНА ПСИХОЛОГИЈА (усмено)

Испитна комисија

1. Испитивач
2. Испитивач

Питања на испиту:

1.
2.
3.

Оцјена

1. Испитивач.....

2. Испитивач.....

IV ПЕДАГОГИЈА (усмено)

Испитна комисија

1. Испитивач
2. Испитивач

Питања на испиту:

1.
2.
3.

Оцјена

1. Испитивач.....

2. Испитивач.....

V ПЕДАГОШКА ВОЖЊА - ВОЖЊА У УЛОЗИ ИСПИТИВАЧА (практично)

Испитна комисија

1. Испитивач
2. Испитивач

Грешке које је кандидат учинио у току вожње:

1.
2.
3.

Оцјена

1. Испитивач.....

2. Испитивач.....

КОНАЧНА ОЦЈЕНА

ПРЕДСЈЕДНИК ИСПИТНЕ КОМИСИЈЕ

Прилог број 2

Серијски број ПЛ 00000001

(орган надлежан за образовање)

Број: _____/_____

Датум: _____ 20__ г.

_____ рођен _____ 19__ године, са пребивалиштем у _____ обавио је од _____
(Име и презиме)
до _____ 20__ године припремну наставу за полагање испита за стицање Лиценце:

- Предавач теоретске наставе
- Испитивач теоретског дијела испита
- Испитивач из управљања моторним возилом за категорију

М.П.

Потпис овлашћеног лица

Серијски број ПЛ 00000001

(орган надлежан за образовање)

Број: _____/_____

Датум: _____ 20__ г.

ПОТВРДА

о завршеној припремној настави за полагање испита за добијање Лиценце

_____ рођен _____ 19__ године, са пребивалиштем у _____ обавио је од _____
(Име и презиме)
_____ до _____ 20__ године припремну наставу за полагање испита за добијање Лиценце:

- Предавач теоретске наставе
- Испитивач теоретског дијела испита
- Испитивач из управљања моторним возилом категорије:

М.П.

Потпис овлашћеног лица

Прилог број 3
ПЛАН И ПРОГРАМ ПОЛАГАЊА ИСПИТА ЗА
ДОБИЈАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ

А) Прописи о безбједности саобраћаја на путевима

Општа питања:

- врсте прописа о безбједности саобраћаја, ЗОБС-а на путевима у БиХ, пратећи прописи и одлуке, међународни прописи и међународне конвенције,
- права и обавезе, надлежних органа и организација других субјеката и грађана;
- путеви-подјела, одржавање и коришћење;
- изрази у друмском саобраћају.

Правила саобраћаја на путевима:

- општа правила;
- радње с возилом у саобраћају;
- укључивање возила у саобраћај и промјена начина и правца кретања;
- кретање возила по путу;
- брзина кретања;
- скретање;
- првенство пролаза;
- саобраћај на раскрсници;
- мимоилажење;
- наизмјенично пропуштање возила;
- претицање и обилажење;
- звучни и свјетлосни знаци упозорења;
- заустављање и паркирање;
- посебне мјере код заустављања и паркирања;
- пресијецање колоне пјешака;
- вучење возила;
- употреба свјетала у саобраћају;
- одстојање између возила;
- саобраћај трамваја и других возила на пинама;
- саобраћај бицикла, бицикла са мотором и трицикла;
- саобраћај запрежних возила и кретање стоке;
- саобраћај пјешака, бициклиста и јачача;
- саобраћај на прелазу пута преко жељезничке пруге;
- саобраћај на ауто путу и путу резервисаном за саобраћај моторних возила;
- саобраћај у тунелу;
- возила под пратњом;
- возила с правом првенства пролаза;
- терет на возилу.

Саобраћајни знакови:

- постављање саобраћајних знакова и њихова подјела;
- знакови опасности;
- знакови изричитих наредби;
- знакови обавјештења;
- свјетлосни саобраћајни знакови;
- ознаке на коловозу;
- допунске табле уз саобраћајне знакове;
- обилежавање прелаза преко пута, преко жељезничке пруге;
- обилежавање радова на путу;
- знаци које дају овлашћена лица.

Дужности у случају саобраћајне несреће:

- дужности лица која су учествовала у саобраћајној несрећи;
- дужности лица која су се затекла на мјесту саобраћајне несреће;
- дужности лица која су наишла на мјесто несреће;
- дужности здравствене установе која је обавијештена о несрећи или је примила на лијечење лице повријеђено у несрећи.

Возачи:

- право на управљање возилом;
- оспособљавање кандидата за возаче;
- возачки испит и провјера оспособљености;
- возачка дозвола;
- категорије возила;
- важење возачке дозволе;
- одузимање возачке дозволе;
- здравствени прегледи возача;

- трајање управљања моторним возилом.

Возачи-инструктори:

- услови за полагање испита за возача-инструктора;
- начин полагања испита за возача-инструктора;
- евиденције о дозволама за возача-инструктора;
- важење и продужавање дозволе за воача-инструктора.

Возила:

- опште одредбе;
- регистрација моторних и прикључних возила;
- технички преглед возила.

Посебне мјере безбједности:

- утврђивање алкохолисаности учесника у саобраћају;
- одузимање возачке дозволе;
- упућивање возача на провјеру знања из познавања правила и прописа,
- искључивање возача из саобраћаја;
- упућивање возила на ванредни технички преглед.

Превоз опасних материја у друмском саобраћају:

- основни прописи;
- врсте опасних материја;
- обилежавање возила која превозе опасне материје;
- опрема возила која превозе опасне материје;
- паковање опасних материја;
- утовар и истовар;
- превоз опасних материја (запаливих течности, радио активних материја);
- брзина кретања и мјере опрезности при превозу опасних материја;
- поступак у случају квара на возилу;
- поступак у случају пожара на возилу.

Б) Програм испита из познавања моторних и прикључних возила

- Које су основне јединице за масу и тежину возила, те за снагу мотора и величину обртног момента?
- Која је мјерна јединица за притисак (тлак) и буку?
- Објасните главне карактеристике цоммон-раил система за убризгавање.
- Објасните први такт – усисавање код четворотактног мотора?
- Објасните други такт – сабијање?
- Објасните трећи такт – ширење (експанзија)?
- Објасните ИВ такт – издувавање?
- Који су елементи активне безбједности возила?
- Који су елементи пасивне безбједности возила?
- Објасните примјену сигурносног појаса у возилу?
- Објасните која је улога ваздушних јастука у возилу?
- Шта је АБС?
- Како дјелује АБС при кочењу?
- Шта је ЕСП?
- Како дјелује систем ЕСП при управљању возилом?
- Шта је АСР?
- У којим ситуацијама дјелује АСР систем?
- Како дјелује АСР систем?
- Шта је ГПС систем?
- Шта чини ГПС систем?
- Од чега се састоји свемирски дио?
- Од чега се састоји контролни и кориснички дио?
- Наведите могућност примјене ГПС система?
- Шта је еуро тахограф?
- Који подаци се могу добити са записног листа?
- До којих још података се може доћи анализом записног листа?
- Које су основне неисправности тахографа?
- Објасните шта је индекс вискозитета уља?
- Која се моторна уља користе зими а која љети?
- Објасните шта су то мултиградна уља?
- Шта је октански број код бензина?
- Који октански број имају бензини супер, еуросупер и шта он значи?
- Шта је цетански број дизел горива?
- Објасните предности алтернативних горива (дизел-репичиног уља)?
- Наведите отровне материје у издувним пливовима и њихов утицај на човјека?
- Који мотори имају већи степен искоришћења

- бензински или дизел?
 - Који је задатак рама (оквира) возила?
 - Која је улога мотора на возилу?
 - Која је улога трансмисије?
 - Која је улога система за управљање?
 - Која је улога система за кочење?
 - Која је улога система за ослањање?
 - Која је улога електричних уређаја на возилу?
 - Наведите непокретне дијелове мотора?
 - Наведите покретне дијелове мотора?
 - Која је улога разводног механизма?
 - Наведите дијелове разводног механизма?
 - Који је основни задатак акумулатора?
 - Како функционише акумулатор?
 - Наведите главне елементе батеријског паљења?
 - Објасните шта се дешава када се платинска дугмад раздвоје?
 - Који је задатак индукционог калема?
 - Објасни примарни намотај?
 - Објасни секундарни намотај?
 - Која је улога кондензатора?
 - Која је улога свјећице?
 - Шта означава број на свјећици?
 - Какву струју производи динамо-машина?
 - Какву струју производи алтернатор?
 - Шта је антифриз?
 - Зашто се тетраетилолово додаје бензину?
 - Која је улога катализатора на возилу?
 - Једна од најважнијих карактеристика дизел горива је филтрабилност, објасните то?
 - Које су предности плина у односу на моторни бензин?
 - Који су недостаци употребе плина у односу на моторни бензин?
 - Која је улога термостата?
 - Која је улога спојнице?
 - Која је улога мјешача?
 - Објасните принцип рада диференцијала?
 - Објасните шта се дешава у диференцијалу када возило улази у десну кривину?
 - Која је улога полувратила?
 - Која је улога амортизера на возилу?
 - Наведите отпоре који се јављају приликом кретања возила?
 - Која је улога радне кочнице?
 - На принципу којег закона функционише хидраулична кочница?
 - Која је улога помоћне кочнице?
 - Која је улога паркирне кочнице?
- Ц) Програм испита из области саобраћајне психологије**
Психологија и њена примјена у саобраћају–уводне напомене;
- Шта је психологија поучавања?
 - Шта је учење?
 - Који фактори утичу на поучавање?
 - Садржај поучавања односи се на врсте знања која могу бити?
 - Особине личности које чине личност у ужем смислу су:?
 - Шта су способности и како их дијелимо?
 - Шта су сензорне способности?
 - Како ћемо ми лично подучити кандидата да возећи аутомобил избјегава илузију брзине?
 - Набројте менталне способности и наведите што нам оне омогућавају?
 - Како би могли дефинисати појам мишљење?
 - Шта је памћење?
 - Како дефинишемо интелигенцију?
 - Шта су емоције?
 - Како у психологији дефинишемо појам став?
 - Шта је темперамент?
 - Шта је самокритичност и самопоуздање?
 - Може ли човек с моралног аспекта различитих средина бити и моралан и неморалан?
 - Шта је мотивација и који су начини мотивисања?
 - Да ли је боље током оспособљавања пред кандидата постављати мањих, њему блиских циљева, или већи њему недостижан циљ?
 - Шта је фрустрација?
 - Како би дефинисали прилагођено, а како неприлагођено понашање у фрустрационој ситуацији?
 - Набројте неке од облика неприлагођеног понашања у фрустрацији?
 - Какав је облик понашања цсовање других учесника у саобраћају?
 - Како називамо науку која се бави проучавањем система оцјењивања и који фактори дјелују на оцјењивање?
 - Како може бити знање као предмет мјерења?
 - Када кажемо да оцјењујемо квалитативно знање?
 - Када кажемо да оцјењујемо квантитативно знање?
 - Када кажемо да оцјењујемо употребно знање?
 - Може ли наставник гријешити приликом оцјењивања кандидатског знања?
 - Често се чује за "хало-ефекат". О чему се ради?
 - Које су основне особине наставника?
 - Које су саставне вјештине поучавања?
 - Шта је социјална вјештина и које су њене карактеристике?
 - Карактеристике социјалне вјештине су?
 - Шта је самосвјесност?
 - Шта је емпатија?
 - Како можемо дефинисати појам вјештине?
 - У току оспособљавања кандидата из наставног предмета УВ желимо да кандидат стекне одређене моторне вјештине. Кроз које фазе стицања моторне вјештине ће кандидат морати проћи?
 - Опишите фазу разумијевања и повезивања.
 - Фаза повезивања.
 - Како препознајемо плато код стицања вјештина?
 - Када говоримо о паду током стицања вјештина?
 - Шта је заборављање?
 - Како ћемо структурирати садржај да би смањили заборављање?
 - Који су узроци заборављања?
 - Када се у психологији говори о трансферу, а када о интерференцији?
 - Шта је саобраћајна култура?
 - Шта је карактеристично за саобраћајну културу?
 - Особине личности су?
 - Карактер чине?
 - Темперамент је?
 - Ставови су?
- Д) Програм испита из области педагогије**
- Основни принципи обучавања;
 - Наставне методе;
 - Наставни облици;
 - Наставна средства;
 - Наставни час;
 - Припрема наставника за наставу;
 - Наставник-инструктор.
- Питања за усмени дио испита:**
- Андрагог је?
 - Андрагошка дидактика је?
 - Андрагошка радионица је?
 - Артикулација наставног сата?
 - Цјеложивотно образовање је?
 - Дидактичка стратегија је?
 - образовање је?
 - Настава је?
 - Ученик је?
 - Наставник је?
 - Дидактички троугао је?
 - Принцип очигледности је?
 - Принцип систематичности и поступности је?
 - Принцип рационализације и економичности је?
 - Принцип индивидуализације је?
 - Дидактички уговор је?
 - Директна настава је?
 - Фронтална настава је?
 - Групни облик наставног рада је?

- Проблемска настава је?
- Принцип свјесне активности је?
- Ментор је?
- Менторска настава је?
- Метода разговора је?
- Метода предавања је?
- Метода демонстрације је?
- Методика је?
- Наставна стратегија је?
- Наставни план је?
- Наставни процес је?
- Наставни програм је?
- Наставни сат је?
- Образовна група је?
- Образовни циклус је?
- Евакуација је?
- Припрема за наставу је?
- Провјеравање је?
- Самообразовање је?
- Стратегија је?

- Шта је поучавање?
- Шта је васпитно-образовни процес?
- Шта је настава?
- Наведите врсте наставе?
- Наведите наставне облике?
- Од чега зависи динамика наставе?
- Шта су медији у настави?
- Чиме је условљен избор медија у настави?

Е) Програм испита из области Управљања моторним возилом

- Радње возилом прије поласка на вожњу;
- Вожња кроз насељено мјесто;
- Вожња ван насељеног мјеста.

Вожња у улози испитивача

- Садржај и квалитет усмених упутстава испитивача током вођења испита;
- Објективне процјене самосталне, сигурне и безбједне вожње кандидата;
- Комуникација са кандидатом, морал и етика испитивача;

Упутства о току и критеријумима испита.

Прилог број 4

Серијски број УЛ 00000001

Серијски број УЛ 00000001

_____ (орган надлежан за образовање)

Број: _____/_____
Датум: _____ 20__ г.

_____ рођен _____ 19__ године, са
(Име и презиме)

пребивалиштем у _____ положио
је дана _____ 20__ године испит за добијање
Лиценце:

- /_/ Предавач теоретске наставе
- /_/ Испитивач теоретског дијела испита
- /_/ Испитивач из управљања моторним возилом за категорију

М.П.

Потпис овлашћеног лица

_____ (орган надлежан за образовање)

Број: _____/_____
Датум: _____ 20__ г.

УВЈЕРЕЊЕ

о положеном испиту за добијање Лиценце:

_____ рођен _____ 19__ године, са
(Име и презиме)

пребивалиштем у _____ положио
је дана _____ 20__ године испит за добијање Лиценце:

- /_/ Предавач теоретске наставе
- /_/ Испитивач теоретског дијела испита
- /_/ Испитивач из управљања моторним возилом за категорију

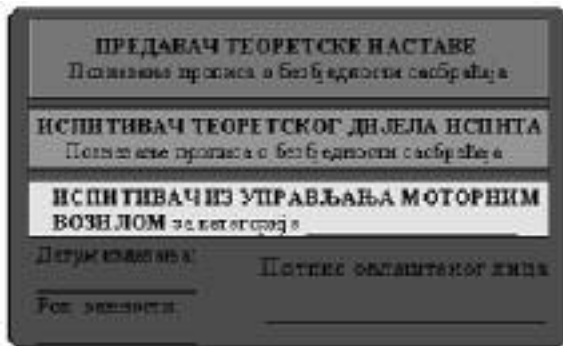
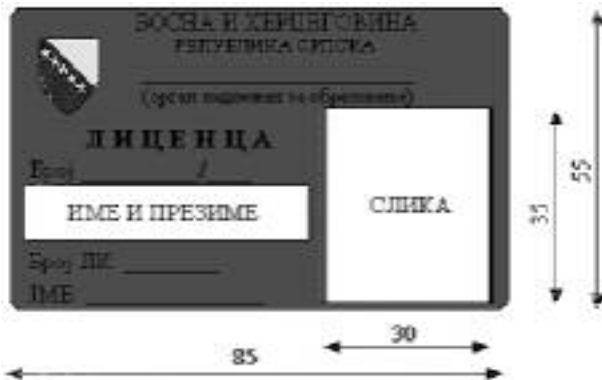
Увјерење се издаје у сврху издавања Лиценце

и у друге сврхе се не може користити.

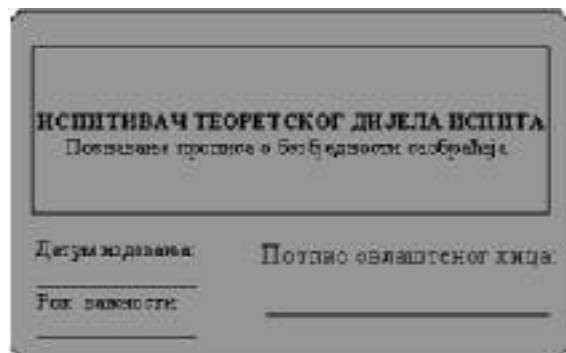
М.П.

Потпис овлашћеног лица

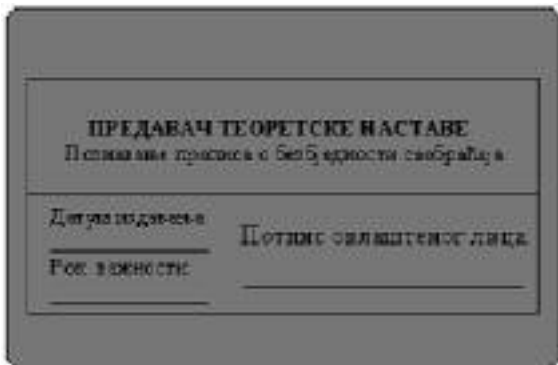
Прилог број 5
ЛИЦЕНЦА ПРЕДАВАЧА ТЕОРЕТСКЕ НАСТАВЕ,
ИСПИТИВАЧА ТЕОРЕТСКОГ ДИЈЕЛА ИСПИТА И
ИСПИТИВАЧА ИЗ УПРАВЉАЊА МОТОРНИМ
ВОЗИЛОМ

Прилог број 7
ЛИЦЕНЦА ИСПИТИВАЧА ТЕОРЕТСКОГ ДИЈЕЛА
ИСПИТА

Прилог број 6
ЛИЦЕНЦА ПРЕДАВАЧА ТЕОРЕТСКЕ НАСТАВЕ

Прилог број 8
ЛИЦЕНЦА ИСПИТИВАЧА ИЗ УПРАВЉАЊА
МОТОРНИМ ВОЗИЛОМ

